

Sveta življenje in vrvenje

Proslava 500letnice zmage device Orleanske

Dne 29. aprila 1429 so Francozi pod vodstvom preproste kmetske deklice Ivane odločilno premagali Angleže pri Orleansu. Ivana, ki se je rodila 1412 v Domremy (Champagne), je po svoji zmagi peljala Karla VII. v Reims h kronanju. Leta 1431. so jo Angleži kot krivoverko sežgali, potem ko je po izdaji prišla v ujetništvo. Leta 1450. so njen proces obnovili in 1456 je bila dokazana nedolžnost Ivane. 1919 je papež proglasil Ivano za svetnico. Slika nam kaže Ivano od leve na desno kot pastirico, kot bojovnico in kot svetnico.

Reklama v Parizu

V velikih državah izdajo tisoče in tisoče za reklamo. Največ gotovo Amerika, ki prekaša po velikopoteznosti reklame vse druge države. Pariz ima čisto posebno reklamo, ki sicer ni tako ameriška, je bolj fina, bolj umetniška, celo bolj originalna in doseže mogoče celo več uspeha.

Največja pariška »reklamna deska« je gotovo Eifflov stolp. Ze podnevi zbujajo vse splošno občudovanje, a zvečer, ko je ves razsvetljen od stotisočev električnih žarnic, se zdi kot velika žareča baklja, ki straži Pariz. Na tem ogromnem, 300 m visokem stolpu zadržane v prvem mraku raznobarne žarnice, tvoreč najrazličnejše ornamente. To se spreminja vsakih pet minut. Ko ugasnejo luči, izgine seveda tudi stolp v temo in baš radi tega tako učinkujejo različni okraski in zvezde, ki se dvigajo brez opore visoko v zrak. Zadnja sprememba je najbolj originalna. Hipoma začno udarjati strele v stolp od zgoraj navzdol. Tisti, ki ne ve, da stoji tam stolp, si mora misliti, da se res bliska. Ti bliski povzročijo končno ogenj na spodnjem delu stolpa; ta ogenj se širi vedno bolj navzgor. Ze švigajo plameni visoko nad najvišjimi palačami in končno objamejo ves stolp. Ko je nekaj časa v plamenih, se pojavijo spodaj beli curki vode, ki gasijo ogenj. Vedno več je bele luči — vodnih curkov in ko pogasijo zadnji plamen, se polagoma razredčujejo in izza njih je videti vedno bolj in bolj ogromne črke (velike okoli 30 m) znane pariške avtomobilne znamke: Citroën. Ta napis je viden po vsem Parizu in še daleč v predmestju.

Velikanska skladišča okoli opere tekmujejo med seboj v umetniški izvedbi svojih reklam. Ko človek strme občuduje reklamo ene take »maison«, si misli, da kaj bolj originalnega ni mogoče. A že v prihodnjem skla-

dišču najde še več originalnosti. Za božič in veliko noč je v vsakem takem skladišču na desetine policajev, ki vzdržujejo red pri ogledovanju reklam. Če si jo hočeš ogledati, moraš včasih čakati celo uro. Nič manj ni originalna reklama špacerijskih trgovin. Te imajo specialitete, ki jo tisti dan prodajajo po izredno nizki ceni. Vsak dan kaj drugega. Če je to kako hranivo, tedaj je vsakemu na razpolago, da se prepriča brezplačno o kvaliteti (n. pr. čokolada, fige, sladkor; nekoč sem naletel celo na tako brezplačno »uživanje« šunke. Seveda sem se je poslužil večkrat s tem, da sem obšel trgovino.)

Zelo zanimivo so urejene tudi knjižarne. Pariške knjižarne so kot velike knjižnice; ko prideš notri, si lahko vzameš katerokoli knjigo in jo čitaš; nihče te ne bo grdo pogledal, če tudi ves popoldne presediš pri knjigah, ne da bi katero kupil. Tudi revije imaš na razpolago. Dočim so velika skladišča odprta navadno šele opoldne in se zapro po polnoči, so knjižarne odprte že ob osmih. So to posebne čitalnice. A lastniki nimajo škode, ker človek si mnogokrat kupi kako knjigo, ko jo je malo prelistal, dočim je sicer ne bi nikoli. Tudi pri nas bi morali naši knjižarnarji posnemati v tem oziru Pariz. Ko izda založba kako novo knjigo, napolni z njo in z različnimi slikami avtorja, kritikami in manuskripti vse svoje izložbe, včasih celo z rečmi, ki jih knjiga opisuje. Tako sem videl nekoč v izložbi krasno mizo, pogrnjeno za štiri osebe z najbolj izbranim jedilnim orodjem in najfinejšimi posodami. In okoli in okoli so bile naložene kuharske knjige v verzih.

Manjše modne trgovine, brivnice, krojači, čevljarji in drugi taki lokali so prenapolnjeni s slikami znamenitih umetnikov in politikov. Njih slike so opremljene z različnim besedilom avtorja in njegovim podpisom. N. pr. »Le tukaj si negujem svoj bubi.« — »Obleke, ki sem jih nosila pri zadnji predstavi v Moulin Rouge in ki so zbudile splošno občudovanje, so bile napravljene tukaj.«

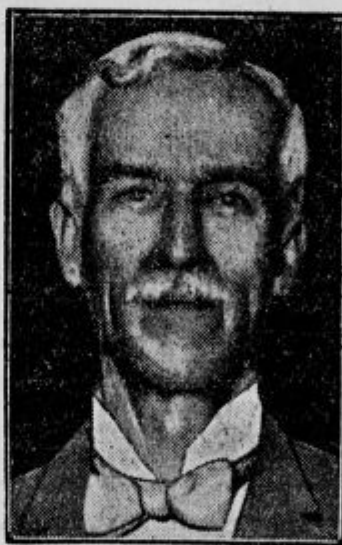
Sploh lahko naleti človek v Parizu na najoriginalnejše reklame vseh vrst. Tako sem odkril nekega vročega poletnega popoldneva na velikem boulevardu sledečo idilo: Pred malo trgovino optika in uraja sem zagledal na pragu dve mački. Mlajša se je leno stegovala, starejša pa je mirno in dostojanstveno sedela na pragu in strmela na ulico, kjer je solnce tako žgalo, da si težko gledal predse brez rumenih očal. A tej mački ni nič nujalo solnce. Kako neki? Ko pa je imela očala proti solncu. Bila so zanj nalašč narejena in so ji zelo pristojala. Bila je kot kaka stara babica s svojo vnukinjo. Kdor je šel mimo, se je ustavil pred tem nenavadnim reklamnim sredstvom. Taka reklama stane gotovo malenkost, a vzbujajo vsled svoje originalnosti toliko in mogoče še več pozornosti kot različne druge zelo drage reklame.

Pustolovščine nore »kneginje«

»Kneginja« Valerija Marija Bjegičeva, ki je po svojih pustolovščinah in sleparijah dobro znana, je bila te dni v Solnogradu zopet aretirana. O predživljenju te skrivnostne žene se kljub dolgoletnim poizvedovanjem policije ne ve nič gotovega. Baje je hči nekega postreščika v Bregencu, Gawanesch po imenu, in je že v svoji mladosti s svojim čudnim vedenjem

vzbujala pozornost. Ugotovljeno je, da je huda morfinistinja in da so imeli že večkrat z njo opravka. Trdi, da je bila poročena z nekim Romanovom. Zadnji čas, da ji je pri poroki posadil krono na glavo... Med vojno je bila baje v nekem poljskem mestu zaposlena kot gospodinja. Pri nekem napadu ruskih vojakov jo je guverner, visok ruski general, ščitil pred nasiljem vojakov in pozneje poročil. To je bil knez Bjegičev. Čez pet let pa jo je soproj v Lincu pustil na cedilu. Tako pripoveduje sama.

»Kneginja«, ki je do zadnjega bivala na Dunaju, je pred kratkim potovala v Linc. Tam je v neki kavarni spoznala posestnico Berto Kaik. Tej je pripovedovala, da ima zavitek z desetimi bankovci po 1000 šilingov in nerada nosi denar pri sebi. Čeprav Kaikova ni hotela shraniti zavitka, je nesla Bjegičeva zavitek v stanovanje, nakar je Kaikova pristala na to, da bi denar shranila. Pri tem si je visoka kneginja tako mimogrede izposodila dežnik in aktovko, nakar je izginila. Ko je Kaikova končno pričela sumiti in dala odvit

Sir Charles Addis je kot naslednik umrlega lorda Revelstoka imenovan za voditelja angleške delegacije na reparacijski konferenci.

vitek, se je izkazalo, da je bilo notri samo šest zapadlih listkov od zastavljavnice.

Podobno sleparijo je pustolovka izvršila tudi na Dunaju v nekem hotelu. Tam je ostala dolžna 100 šilingov in je hotelirju pravtako dala shraniti zavitek. Seveda tudi v tem zavitku ni bilo 10.000 šilingov, marveč pismo, v katerem zapušča različnim osebam dragocene juvele, nekega »prijatelja in doktorja« pa postavlja za glavnega dediča...

Na podlagi zasledovanj je bila »kneginja« Bjegičeva v Solnogradu aretirana in izročena sodišču.

Boj za 10letno zamorko

Little Ester je mala zamorka, ki obeta postati nevarna konkurentinja Jožefini Baker ali Pepici Bekerici, kakor so jo nedavno nazivali hrvatski listi. Ester je šegava naravna plesalka, katero je staknil nek impresarij v Buenos Airesu. Sedaj nastopa v nekem pariškem varietetu in dobi za vsak večer 1500 frankov. Ta mala zamorka pomeni za njeno črno mater in njenega črnega impresarija (preditelja), dober vir dohodkov, posebno pa za slednjega, ki spravi, kakor izjavlja Esterina mati, ves denar, ki ga plesalka zasluži, v svoj žep. Več kakor 38.000 frankov je že porabil

zase, tako da si Ester niti par čevljev ne more kupiti. Končno je pa črni mami le pošlo potrpljenje. S pomočjo črnega tajnika, ki tudi spremlja Estero, se je osamosvojila in odslovila impresarija.

Impresarij se pa ni hotel kar tako odreči lepemu in lahkemu zaslužku in je oprezoval, da bi se polastil Estere. Ko se je nekega dne Ester sprehajala, jo je impresarij zgrabil in potisnil v pripravljeni avtomobil ter jo odpeljal na svoje stanovanje. Črni tajnik Estere je kmalu izvolal, kje je Ester in jo je še isti večer pripeljal nazaj k materi. Impresarij je bil ves divji. Na vsak način hoče otroka, ki mu je donasal bogate dohodke, imeti nazaj. Prišel je, da ne bo prej miroval, dokler ne doseže svojega cilja. Seveda je ta afera izborna reklama za desetletno plesalko. Oblegajo jo časnikarji in izprašujejo o predzgodovini spora, Ester odgovarja kakor odrasla žena in ponovno poudarja, da je od impresarija raztrošena vest, da črna dama ni njena mati, grda laž. »Ona je moja mati,« pravi ogorčeno in s solzami v očeh, »in jaz jo imam strašno rada.«

Otrok brez možgan živel 2 meseca

Izredno redek slučaj je ugotovil pri obdukciji nekega otroka profesor dr. Šitel v Pragi. Na češko kliniko prof. dr. Švehle so prinesli tri dni staro deklico, ki je bila zelo slabotna in je imela izredno malo glavice. Po dveh mesecih je otrok umrl na pljučnici. Pri obdukciji so ugotovili, da je bil otrok brez možganov. V takih slučajih umro novorojenčki v par dneh, omenjeni otrok pa je živel cela dva meseca brez možganov.

Clemenceau, bivši francoski ministrski predsednik, se je zopet oglašil. Z ozirom na pariška pogajanja je izjavil, da pomenja odklonitev predloga zaveznikov od strani Nemcev predpravo in voljo za novo vojno. Naša slika je posneta po francoski karikaturi.

S 3 glasovi izvoljena za županja

Pri volitvi župana v Turnu v severozapadnem češkem premožnem revirju je bilo skupno oddanih 35 glasov. Od teh je bilo 32 glasovnic praznih, dva glasova je dobil komunist Dymak, en glas pa komunistinja Rubankova. Potrebna je bila ožja volitev. Pri tej je bila komunistinja Rubankova s tremi glasovi izvoljena za županja.

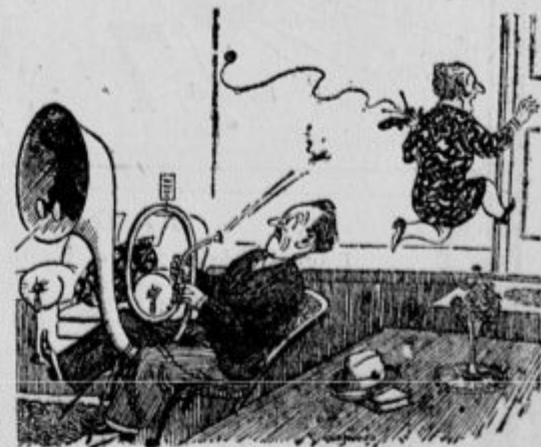
Smešnice

»Ali že veš, da dr. Smola ne sme več zdraviti?«

»Kaj ne poveš! Kako je pa do tega prišlo?«

»Tak osel! Pred kratkim je umrla neka njegova bolnica in ko je izpolnil mrtvaški list, je v rubriko »vzrok smrti« pomotoma napisal svoje ime«

»Ko sem bil po opravih v K., sem se šel tudi kopat. Pozabil pa sem pri blagajni oddati denarnico in uro. Prosil sem tedaj kopalškega slugo, naj mi on to shrani. Preprosti možiček mi je odgovoril: »Ja, na vsak način je boljše, če jaz shranim. Vi ne verjamete, kako tukaj krađejo kljub napisom, da je najstrožje prepovedano.«

»Pa sem mislil, da je zadnji glas tako civilizil.«

Storklja Abu Markub. Nekaj eksemplarjev te čudovite in velikanske ptice so nedavno prvič pripeljali v Evropo. Abu Markub, doma ob Belcem Nilu, je izredno plašna ptica in jo je le zelo težko ujeti.

Več Tuči!

Dosledno iz prepričanja

Razkristjanjeno javno mnenje zre v vernosti nekaj manj vrednega. Odkar se od časov humanizma sem obnavlja lažljivo mnenje, da sta si vera in veda v nasprotju, je le prenaravno, da se v javnosti rado sodi vernega človeka za inferiornega, kulturno manj vrednega, nazadnjaškega. Vera in versko življenje naj bi bilo kvečjemu za neizobražene in majhne ljudi. Izobražen in velik človek je brez vere, zlasti brez vere v dogme, to geslo je postalo v javnem mnenju kaj domače. — Tudi brezbarvno in protiversko časopisje udarja večkrat na to struno, da zastudi in tako izdira iskreno krščansko religioznost.

Pokojni maršal Foch — vse življenje prepričan in praktičen katoličan je dokaz, da je vera tudi za velike ljudi in vernost potreba tudi velikim možem. Vernih staršev iz bližine Lourdesa sin je bil. Jezuitje so ga odgajali v šolah. Verno Bretonko si je izbral za ženo. V glavnem stanu je vršil strogo svojo katoliško dolžnost v skromni farni cerkvi sredi preprostega ljudstva. Pazljivo je sledil sveti daritvi iz molitvenika. Nekaj dni pred premirjem je prišel v glavni stan Clemenceau. — Sam sicer brez vere, je visoko cenil Fochovo vernost. »Maršal je pri sveti maši, ali ga obvestimo, da ste tukaj?« »Ne, ne, pustite ga tam,« je odgovoril Clemenceau. Septembra 1919. je obiskal Foch Lourdes. Slovesno so ga sprejeli. Pa ni ga bilo sram moliti javno pred votlino rožni venec.

Foch je utegnil postati oster, če so govorili o »slučajih, neizbežni usodi itd.« Dejal je nekoč: »Bismarck je govoril o slučajih. Jaz sem vedno sodil, da ti zavise od Boga.« Neomahljiva je bila njegova vera v božjo previdnost. Kmalu po vojski mu je kardinal Mercier omenil njegov genij. — »Bah!« — je sodil Foch — »Ne gre za genij. Storil sem svojo dolžnost in bil orodje Previdnosti.« Nadaljeval je: »Ako sem se moral odločiti, kjer je šlo za tisoče življenj... sem študiral in se posvečeval... Vendar je bilo še kljub temu pogostno mogoče se različno odločiti. Ako sem izčrpal svoja sredstva za odločitev, sem obudil dejanje vere v Previdnost — in sem korakal.«

Kot veren katoličan je Foch tudi umrl. 14. februarja je prejel sv. poslednje olje. Spremljal je sv. obrede, sam odgovarjal. Redno je sprejemal v bolezni sv. zakramente. Po posredovanju pariškega kardinala Duboisa mu je sv. oče poslal svoj blagoslov. To je bilo maršalu v posebno veselje in tolažbo. Zadnjo odvezo mu je podelil Abbé de l'Épinois, ki je bil med vojsko — polkovnik. Mrtvi maršal je držal dragocen križ s svetinjo sv. Križa.

To je par potez. Angleški častnik je izjavil: »Interesantno je opomniti, da so bili trije onih generalov, ki so pomogli, da smo dobili vojsko — Foch, Petain in Castelnau — katoliki. Foch se je zanimal zlasti za versko vzgojo (mladine). Lahko trdim, da je bil velik kristjan in velik voditelj.«

Maršal Foch je močan moderen vzgled. Vera je tudi za moše. Vernost je dika in moč tudi največjim možem.

Verski mir

Če govorimo o verskem miru v državi, katere člani so razdeljeni v več konfesij, mislimo na mirno sožitje med posameznimi verskimi zajednicami ali pa na nemoteno udejstvovanje članov enega verskega občestva po načelih njegovega veroizpovedovanja. Motenje verskega miru bi moglo torej izvirati iz trenja med posameznimi dejansko obstoječimi veroizpovedni ali pa iz ovir, ki nastanejo v eni verski zajednici. Ta drugi slučaj kalitve verskega miru se dogodi, če v enem verskem občestvu nastanejo sekte, ki z veliko propagando skušajo razcepiti versko občestvo. A v sedanjih časih pa so vzroki verskega vznemirjenja navadno izven verskih zajednic. Ljudje, ki jim ni mar ne eno ne drugo veroizpovedanje, ker razen morda nekega meglenega čuvstvovanja sploh nimajo vere, iz raznih neverških interesov pospešujejo trenja med posameznimi konfesijami, skušajo s pristranostjo in hujkanjem vznemirjati člane zdaj enega zdaj drugega verskega občestva. Ponekod pa tudi ljudje, ko so se polastili politične sile in moči, s pomočjo te sile hočejo morebiti celemu narodu vsaj polagoma vzeti svobodo vere in vesti ter svoje osebo in individualistično brezversko mišljenje vsiliti celemu narodu, posebno mladini. To je najhujša zloraba politične sile v protiverske namene, pokrita še z največjo hinavščino, češ da narod tako želi ali da blagor naroda tako zahteva.

V naši domovini je dejansko več priznanih konfesij. Moremo mirno ugotoviti, da trenj in sovražnosti med posameznimi konfesijami ni bilo v vseh desetih letih takih, ki bi kakorkoli ogrozile verski mir. Začetek narodne hrvatske cerkve je povzročil radi metod in vmešavanja političnih gesel nekoliko nemira, ki pa se je kmalu polegel. — Največ vznemirjenja so povzročili razni kulturno-hojni svobodomiselniki krogi, v katerih interesu je bilo, da hujkajo zdaj eno veroizpoved proti drugi zdaj napadajo posamezne veroizpovedi in skušajo ovirati njihovo svobodo in mirno udejstvovanje. Vsako versko občestvo, vse člane, ki so iz notranjega prepričanja v eni ali drugi verski zajednici, pa mora nujno in opravičeno vznemiriti, če bi se ji zvela dejanska možnost, da mladino poučuje o verskih resnicah in vzgaja po načelih sv. vere. Če kdo misli, da zagotovo verski mir s tem, da javno življenje in državo dejansko skuša napraviti areligiozno, se zelo moti. Verski mir se ne dela na ta način, da se vpliv vere na vzgojo mladine sploh izloči.

Vemo, da so nekateri krogi, ki mislijo, da je prav sedanj položaj pripraven za take načrte, ki so se po drugod že preživeli. Zaupamo pa na modrost našega vladarja, ki je globoko uverjen, da je vernost naroda in mladine najbolje poroštvo za srečno in močno državo.

Religija in proletariat

Proletarizacija, papperizem, obubožavanje našega naroda hitro napreduje, hitreje kot industrializacija.

1. Čitamo: Železno-industrijska podjetja so skrčila delavno moč na minimalno število zaposlenih, tako da je samo iz te stroke iskalo zadnji teden 70 delavcev dela na borzi dela. Isto je v lesni industriji, obupna brezposelnost je v oblačilni stroki. 64 krojačev je iskalo v zadnjem tednu dela itd., itd. Stalno išče povprečno službo v Ljubljani 50 deklet-služkinj. Torej brezposelnost na vseh koncih in krajih.

2. Mnoge kvalificirane in še bolj nekvificirane moči delajo za mizerno plačo. Zgledi: Dekle, 16 let staro dela za tedenskih 100 Din v knjigovezni in kartonažni obrti; absolventka trgovske šole služi kot strojepiska 500, 600, 700 Din na mesec! Družinski oče s 4 otroki, ki je zgubil stalno službo radi faliranja nekega podjetja, je v sili vzel službo za 800 Din na mesec. Itd., itd.

3. Si že videl stanovanje pravega proletarca? Zgled: prehodna soba, skozi katero hodi druga stranka, služi delavskemu paru za stanovanje. Pohištvo: ena postelja pokrita s cunjami, na ognjišču nekaj loncev, klop, nekaj stolov, nekaj zakajenih slik na stenah: skoro smo pri koncu: to sredi Ljubljane.

Dobršen del proletariata danes ne živi več s Cerkvijo, priznajmo si to odkrito. Slučaj, da mož proletarec poleži do 10.—11. uri ob nedeljah in da mu je maša deveta briga, je pogosten. Da bi pa delavci živeli v tesni zvezi s Cerkvijo ter črpali iz dnevne molitve ali celo iz dnevnega obhajila (ne vstrašimo se te besede!) moč za svoje trudapolno življenje, je le prerediti slučaj.

Brezposelnim, ki povrh še ne vedo, kaj bodo jedli opoldne ali kje bodo prenočili, ljudem, ki doma nimajo prijazne domačnosti in ki se že boje tarnanja lačnih otrok, je težko govoriti o religiji, o življenju s Cerkvijo itd. Plavati se mora človek učiti v zdravih dneh, ne kadar mu teče že voda v grlo.

Ti ljudje so zgubili vero v socialno pravičnost in v krščansko ljubezen, ne čudimo se, da ne poslušajo pridig v cerkvah in da doma ne molijo več! S praznim želodcem je težko moliti!

Inteligencia in proletariat

Premalo stikov je med obema. Inteligencia, prav ker je inteligencia, je dolžna položaj ljudstva temeljito proučiti. Po vseh šolah, nižjih in višjih naj bi se vršil sistematičen pouk o socialnem vprašanju, o dolžnostih ne samo države, ampak tudi privatnikov, pravično ureitev razmerja med sloji. Ali zna inteligencia, da je naša umobolnica nezadostno urejena, da potrebujemo zavode za telesno pohabljenost, za moralno degeneriranje, za alkoholike, da nadalje pri nas za invalide ni primerno poskrbljeno, da postaja problem brezposelnih mladih deklet pereč, da je starostno zavarovanje za kmečke in industrijske delavce, za služkinje nujna naloga bližje bodočnosti itd?

Seveda so to predvsem naloge javne uprave, a inteligencia se mora znanstveno vzgajati v socialnem smislu: Kajti kot bodoči uradniki, zakonodajci, delodajalci, zdravniki, učitelji morajo imeti potrebno tozadevno predizobrazbo. Vse naše šole, od ljudske šole do univerze naj bi uvedle obvezen pouk o ureditvi social. vprašanja.

Caritas!

Poleg državnega skrbstva je široko polje privatne krščanske dobrotelosti. Tu naj se vprašajo vsi brez izjeme: duhovniki in učitelji, uradniki in profesorji, ali so storili svojo moralno dolžnost.

Ljubljana šteje zdaj okrog 60.000 ljudi. Na zborovanju Vincencijeve družbe dne 14. aprila smo izvedeli, da je družba, ki je razdeljena na 6 župnijskih konferenc, delila miloščine za 109.000 Din približno. Zakaj se ne dvignejo vsi dobrohotci, predvsem inteligencia, ki vendar ume znamenja časa, ter se pridružijo Vincencijevim družbam? Zakaj ne hodimo mi vsi, ki se štejemo k inteligenci, vsak teden v Sisko ali v Udmat ali kam drugam, da obiščemo kako revno družino, ji nekaj prinesemo, ji govorimo tolažilne besede? Dimenzije bede, kakor se pojavljajo danes, kričijo po pomoči! Caritas, krščanska ljubezen! to je zdravilo, to je pomoč za bolno družbo! Ne 109.000 Din, na milijone bi morali zbrati in deliti. Nam manjka pri dobrotelosti srednjeveške vele-poteznosti! Tu je hvaležen predmet za apostolat lajkov, predvsem tudi intelligence. Na tem polju se združimo vsi brez razlike strank, kajti gre za dobrino, za kulturo celega naroda; nas vse, predvsem intelligence, ogrožajo podzemne eruptivne, vulkanske sile nasilnega socialnega prevrata; nismo bili priče ruskega prevrata, ki je brez pomisleka vrgla ogromno število intelligence iz domače grude? Ne čujemo votlo bobnenje takih sil?

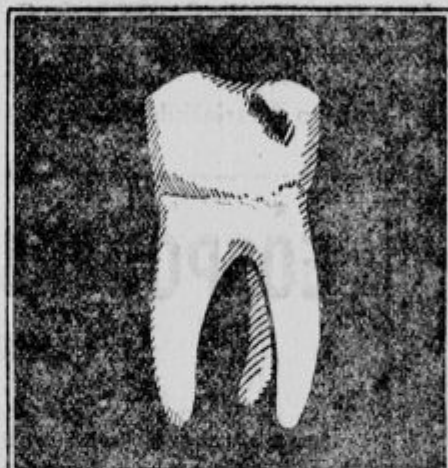
Caritas, krščanska dobrotelost, pri kateri naj sodeluje na stotine in stotine oseb brez iskanja slave in dobička, to je zdravilo, to je lek za socialno in moralno zlo današnjega časa. Sv. pismo pravi o Jezusu: »Prinesli so mu vse bolnike, vsa množica se je ga skušala dotikati, ker je moč izhajala iz njega, ki je vse ozdravljala.« Slepороjenemu je dal najprej vid in potem ga šele vprašal: »Veruješ v Sina božjega?«

NEGUJ ZOBE

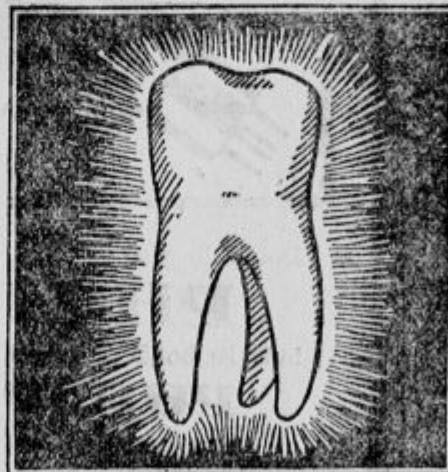
ZGUBLJEN

je zob ako se pravočasno ne uničijo bakterije iz ostankov jedil, ki edine povzročajo gnitje.

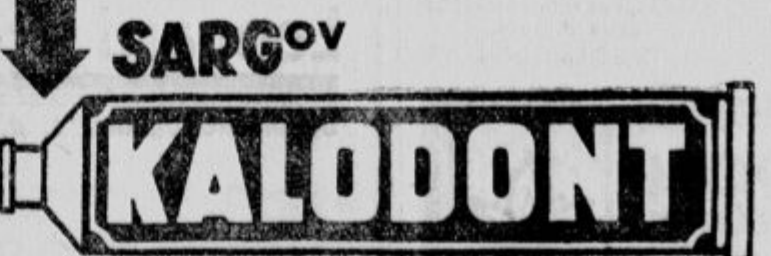
REŠITI

zamore tak zob samo umetnost zobozdravnika, seveda se tudi ta opira na redno negovanje zob.

REŠEN

je vsak zob za celo življenje, ako se okvaro zamori že v kali zato uporabljajte dnevno

Reprezentančni stanovanji

4 in 5 sob se oddaja v kratkem. Reflektanti naj pošljejo pismeno ponudbo z navedbo poklica in število družinskih članov pod šifro »Arhitekt A. B.« št. 4403 na upravnništvo »Slovenca«.

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn Škodovi zavodi v Plzinju se nahajajo v velikosti $\frac{1}{4}$ do 30 k. s. stalno na zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov, Ljubljana
Selenburgova ulica 7. — Telefon 2966

Med. Univ. dr. Josip Smola

dosedaj okrožni zdravnik na Raki
se preseli v Žužemberk
in prične redno ordinirati
v soboto 27. aprila od 8.-12. in 14.-17. ure

VI. Osješki velesejem in Gospodarska razstava

od 4. do 12. maja 1929

Posetniki potujejo po
železnici in parobrodih
po polovični ceni.

Roba, namenjena za
razstavo, uživa 50%
popusta od normalne
tarife.

Legitimacije za potovanje za polovično
ceno dobijo se v vseh, tudi malih krajih,
pri denarnih zavodih, občinah, železniških
postajah in trgovcih.

MOKA „SLAVIJA“

ni nikakoli patent moka, proizvaja se pa iz najboljše
bačke in sremške pšenice po strogo higijskih pred-
pisih z najmodernejšimi stroji ter tako po lepem tipu
kakor tudi po izborni kakovosti nadkriljuje vsako drugo.

Konsumenti trdijo,

da boljše moka nimamo v SHS.

V Vašem interesu je, da takoj zahtevate uzorce ter
za poskušnjo naročite četudi najmanjšo množino, da
se prepričate o kakovosti. Kdor enkrat poskusi »Sla-
vija« moka, ne rabi več nobene druge.

Naše geslo je **izborna kakovost in zmerne cene.**

»Slavija« - mlin - Vukovar - Srijem.

Ribiči

čas je, da se opremite za
ribolov, kar Vam nudi zelo
bogata izbira potrebščin

F. K. KAISER, puškar

Ljubljana, Kongresni trg št. 9

Najboljši v materialu in konstruk-
ciji in najlepši opremi so **šivalni**
stroji „Gritzner“ in „Adler“
za domačo obrt in industrijo

Pomk vazenja brezplačen

Le pri

JOS. PETELINC

Ljubljana

polet Preradovega

spomenika ob vodi

Večletna garancija

Zahtevajte ponudbo

Prodaja zaradi povečanja

Parni kotel

30 m³ in 8 atm. — ter

FRANCIS - SPIRAL TURBINO

za 13—20 KS, 250 litrov vode na sekundo, 5—8 m
padca in približno 430—500 obratov na minuto.
Turbina ima ročno regulacijo, zelo težko zamah-
no kolo (400 kg), 3,50 m dolgo sesalno cev in je
posebno primerna za pogon manjše električne
centrale s padcem vode od 5—8 m, tudi žage,
usnarne ali mlina. S turbino se proda kompletna
zavornica z gonilom na vijak, ca. 10 m cevovoda
in vsi pripadajoči deli. — **PARNI KOTEL** je po-
polnoma dobro ohranjen, ker je bil ves čas kur-
jen le z lesom in le približno 10 let v obratu. S
kotelom se oddajo tudi vse pripadajoče armature,
črpalke etc. Turbina, kakor tudi kotel, sta še v
obratu in se lahko ogledata. — Interesenti naj
se izvolijo obrniti na upravo »Slovenca« pod:
»VODNA PARNA SILA« št. 4407.

Medičarskega pomočnika

mlajšo moč, sprejemem takoj. Izučen mora
biti v medicini in svečarski obrti. —
RAJKO PETSCHNIG, medicinar, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 59. 4480

Darovi za birmo!

Zahtevajte brezplačni
cenik.

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 98.—

3 letno jamstvo.

14 dni na poskušnjo, ako ne
odgovarja, se vrne denar

Anton Klifmann
Maribor št. 40/b

Specialist za samo **boljše**
švicarske ure.
Cenik brezplačno.

**KUPON
ZA UGANKE
v
ILUSTRIRANEM
SLOVENCU**

Sl. 17

Šmarješke Toplice

pri Novem mestu, termalno, radioemanacijsko ljud-
sko kopališče s šestimi bazeni direktno nad izvirk,
zdravilno učinkujoče proti reumi s srčno hibo, vsa-
kovrstni neurozi, ženskim boleznim in sklerozi, se
otvorijo s 1. majem do 30. septembra: 20-dnevna
oskrba s kopelimi vred stane v maju in septembru
700 Din. — Prijave in dopisi na

Upravo Šmarjeških Toplic, Novo mesto 12.

Strešna opeka

patent Bohn Vinkovci

Zastopnik:

„MATERIAL“ trg. d. z. o. z.

Ljubljana, Dunajska c. 36.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI ima stalno na zalogi:

vse vrste

umetnih grozlj. Tomažev žlindro, rudniški in kostni superfosfat, kalijevo sol, žilski soliter,
apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vse vrste
semen, kot domačo deteljo, lucerno, pesa in travna semena.

Bogata zaloga

špecerijskega in kolonijalnega blaga, vse vrste **mlevski izdelki,**
poljedelski stroji, limone in pomaranče.

Dober je glas

PHILIPSOVIH proizvodov

toda še boljši je glas

PHILIPSOVIH ZVOČNIKOV

Samo z njimi morete poslušati glasbo in obenem vežbati posluš

Generalni zastopnik za Hrvatsko in Slavonijo,
Slovenijo, Bosno in Hercegovino, Dalmacijo

NORIS k. d.
ZAGREB, GUNDULICEVA 26
Telefon 56-10 in 56-11

Generalni zastopnik za Srbijo, Vojvo-
dino, Srem in Črno goro

VIKING k. d.
BEOGRAD, KNEGINJE LJU-
BICE 5

Leonard Treppo

Ujedinjene ciglane, d. d. v Karlovcu

dobavlja iz svojih najmoderneje
urejenih tovarov

zidno in strešno opeko

v najboljši kvaliteti ter po najzmernejših
cenah. — Zahtevajte ponudbo!

Najfinejše pecivo za birmance!

Sprejemam vsa tozadevna naročila

Parna pekarna

DOLINAR FRANČ Ljubljana

Poljanska c. 19 - Pred Škofijo 11

Kozolec

leseni stebri, s slamo krit, 6 oken (štan-
tov), se zaradi pomanjkanja prostora zelo
ugodno proda. — Več pove lastnik

JOSIP KRUSIČ — posestnik,

Ložnice št. 7 — Celje. 3863

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo **dežnikov**
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki
izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vo-
zičkov od priprostega do najfinejšega in igračni
vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev naj-
novejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco.
Prodaja na obroke. **„Tribuna“ F. B. L.,** to-
varna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA,
Karlovska cesta št. 4.

Nemško - slovenski slovar

Uredila

dr. Fr. Bradač in dr. Janko Šleibinger

Subskripcijska cena Din 96.— za vez. izvod

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Mlaščega

KORESPONDENTA

po možnosti samostojna moč za nemško, franco-
sko in srbo-hrvatsko korespondenco, izvežban
v nemški ali francoski stenografiji, ter spreten in
hiter strojepisec, išče eno glavno zastopstvo v
Beogradu. — Obširne ponudbe z navedbo zahte-
vane plače je nasloviti na: **E. K. BEOGRAD** —
Poštanski pretinac 412.

Priporočamo Vam

Puch kolesa

ki so vedno najboljše!

Dobe se po solidni ceni,
tudi na obroke, le pri trdki

Ign. Vok

Ljubljana — Novomesto

STANDARD

Veseli se, ko vidiš, da se bližnjemu dobro godi. Nevoščljivost še nikogar ni obožala - nevoščljivcu pa vsakokrat škodovala!

„STANDARD“ ČEVLJE

kupujejo le oni, ki se tega zdravega življenjskega nazora drže. Zato se sporoča, da je izbira čevljev z NOVIMI MODNIMI KROJI povečana in čisto moderno predelana. CENE pa ODRŽIMO kot poprej.

Otroški v raznih barvah in laku . . . od Din 40.- do 50.-
Ženski črni ali rujavi od Din 100.- do 120.-
Ženski na špango, kombinirano usnje od Din 160.- do 170.-
Ženski rujavi, od Din 140.- do 150.-
Moški črni, nizki, mod. zaokrož. oblika od Din 140.- do 150.-
Moški rujavi, od Din 150.- do 160.-
Moški črni, visoki od Din 170.- do 180.-
Ženski beli, platneni od Din 60.- do 70.-

Novost!

Gojzerce moške po švicarskem tipu, tudi po meri Din 300.- do 310.-

ženske po švicarskem tipu, tudi po meri Din 280.- do 300.-

Preberite! Ne boste obžalovali, ampak prihranite si Din 20.- do 70.-

Posebno velika izbira laka-
stih in barvastih drap čevljev

vse v Detajlni prodaji čevljev

tovarne Carl Pollak d. d.

Ljubljana ~ Dunajska cesta 23 ~ na dvorišču

Perilo

Je danes eden glavnih delov damske garderobe radi tega je treba pred nakupom dobro premisliti, kje in kako se kupi. Najbolje e storite, ako pišete še danes dopisnico na trdiko Siermecki iz zahtevate ilustrirani cenik, v katerem najdete vsa fino in moderno damsko perilo po sledenjih cenah: **sv. ca. 12. plaša 25 Din, sifona 40 Din, batli ta 65 Din, hlače iz plaša 36 Din, sifona 50 Din, batli ta 65 Din, kombinirane iz t. arvastega in b. lega ba l ta 70 Din, zelo fine 110 Din.** Ogromna je tudi izbira nogavic, rokavic, žepnih robcov in raznih predmetov. — Cenik s slikami brez več tisoč predmetov se pošlje zastoni.

Industrija perila in veletrgovina
R. SIERMECKI, Ce. je štev. 18 Slov.

IVAN BIZOVIČAR

VRTNARSKO PODJETJE

LJUBLJANA, Kolezijska ulica 16

prilporeča svoje bogato opremljeno vrtnarstvo kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove. Na razpolago ima tudi sadike najzlahnejših cvetlic in vsakovrstne zelenjave. Nasaja vrte in balkone.

Letošnja pomladna specialiteta sadike „CHABAUD NAGELCKI“ izposoja dekoracijska drevesa. — Naročila z dežele se izvršujejo točno in solidno.

„Spectrum“ d. d.

inž. Kopic, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brusenega stekla

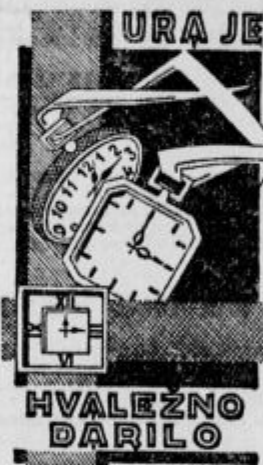
Ljubljana VII

se nahaja od 1. novembra

Celovška cesta 81. — Telefon 2343.

Zagreb, Oselek. Središnja: ZAGREB

Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 3-4 mm. ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah kakor tudi brušene orozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.

Darila za birmo

Ure zlate, srebrne, nikkelaste, železne in zapestne, točno preizkušene dvakratna garancija po znanih cenah pri

Anton Kajfež

urar

Ljubljana

Miklošičeva c. 14

Ofertalna licitacija

Cerkveno-konkurenčni odbor v Mežici razpisuje v smislu odločbe sreskega poglavarja v Prevaljah z dne 25. sept. 1927, št. 5400/15, ofertno licitacijo za nadzidavo drugega nadstropja na župnišče.

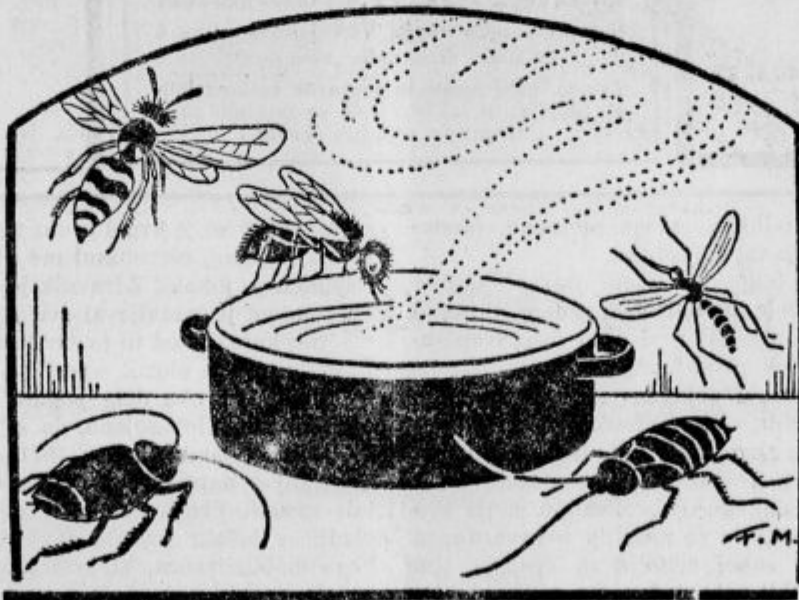
Vsa potrebna pojasnila dobijo reflektantje vsak dan popoldne, razen srede, pri župnem uradu v Mežici, kamor naj tudi pošljejo pisemne ponudbe najkasneje do 15. maja 1929.

Konkurenčni odbor si pridržuje pravico oddati delo ne glede na višino ponujene vsote.

Cerkveno-konkurenčni odbor v Mežici.

Radioaktivno termalno kopališče Rimske Toplice SHS

Odlično proti reumatizmu, protinu, išijas, nervoznosti in ženskim boleznim. Sezona: Maj — oktober. Penzija: Predsezona Din 60.—. Glavna sezona Din 80.— za osebo. Prospekte pošilja kopališčna uprava brezplačno.

Ali Vam tekne

Vaša jed, kadar ugledate v kuhinji ta-le prizor? Gotovo ne! — Da se rešite tega nevarnega mrčesa, ki Vam okužuje Vašo jed, uporabljajte najdovršenejšo sredstvo za pokončevanje

Razpršite Shelltox samo s pomočjo Shelltox brizgalne, ki Vam zagotavlja največji uspeh. Razpršena megle Shelltox **zanemljivo usmrti** zasačeni mrčes ter tekom nekaj minut

osvobodí Vašo hišo muh, moljcev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih zaleg in ličink

Tiskana navodila dobite pri Vašem prodajalcu. Vporabljeni Shelltox znači vzdrževati v hiši higijeno v najvišji meri. — Dobiva se povsod.

Razne sadike cvetlic in zelenjave, kakor tudi cvetlice v loncih in visokodebelne vrtnice z imeni — se vedno dobi po zmernih cenah pri

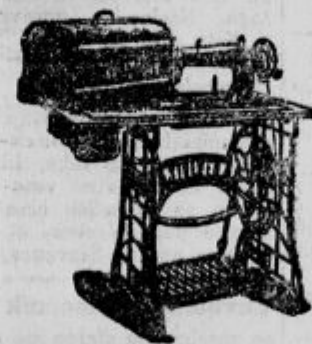
Martin Prešern

trgovski vrtnar v RADOVLJICAH

Izdeluje vence in šopke po naročilu.

PAPEŽEVO PISMO OB TISOČLETNICI SV. VENCESLAVA.

Prešernova ulica 4
poleg frančiškanske cerkve
H. Suttner, Ljubljana 2
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici
Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od D 49'60 naprej
zapestne ure od D 98'—
Srebrne vratne verižice (Colliers) od 20 D naprej
Zlate „ „ „ 85 „ „

Za tehniško pisarno večje tovarne
železnih in kovinskih izdelkov v Slo-
veniji, se išče mlajši, inteligentni

konstrukcijski RISAR

po možnosti z nekaj prakse v tej
stroki. Razen slovenščine se zahteva
tudi znanje nemščine. — Svojeručno
pisane ponudbe je poslati pod šifro:

»TEHNIK« na Aloma Company, Ljubljana

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
L. Gaberšček, bivši komisar za šoferske iz-
pite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.
Praktične vožnje z modernimi avtomobili,
teoretični pouk na podlagi najmodernejših
pripomočkov. Redni tečaj prične 1. maja.

SELITVE

v pohištvenih vozeh, kakor tudi na peresnih dirah
izvršuje najtočnejše in najskrbnejše tvrdka
JAVNA SKLADIŠTA
družba z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 33.
Istotam se vskladiščuje pohištvo v suhih prostorih.

Stavbeno podjetje
J. SLAVEC - Kranj

☛ sprejme takoj v delo dobre ☛

težake in zidarje

pri zgradbi železniškega mostu v
Zidanem mostu.

ZA BIRMANCE!

Srebrne žepne ure 250 Din
Nikelaste žepne ure 48 Din
Srebrne ovratne verižice z obeskom . . . 30 Din
14 kar. zlate ovratne verižice z obeskom 160 Din
14 kar. zlate zapestne ure na traku . . . 350 Din

Precizne žepne ure »Schaffhausen«,
»Omega«, zlatnina, briljanti v veliki
izberi. Budilke (weckerce) à 60 Din.

IVAN PAKIŽ, LJUBLJANA

Pred škofijo št. 15 :: Pred škofijo št. 15

Motike najboljše kose

in drugo poljsko orodje — vse specerijsko blago
priporoča po najnižjih cenah
JOS. JAGODIČ, — CELJE, Glavni trg.
Nakup kuhanega masla.

Ob'ava!

Cenj. občinstvu v okoliših Dol. Logatec, Gor.
Logatec, Rovte, Hotedrsica, Unec, Planina in Rakek
se v ljudo naznanja, da bom odslej naprej prihajal
fotografirat v Dol. Logatec redno vsako nedeljo
in praznik od 8 jutraj do 5 popoldne na dvorišče
Kmetke gospodarske zadruge, kjer tudi stalno raz-
vešam svojo fotografsko izložbo. Na željo stranke
pridem slikat tudi na dom brez poviška cene.
Izdelava solidna, cene zmerne. Cenj. interesantom,
ki potrebujejo slike za legitimacije, portr. dopisnice
in kabinete, družinske, ženitovanske ali večje dru-
štvene slike, se najtopleje priporočam.

Ivan Tischler,
diplom. fotograf na Vrhniki.

Prodam

310 komadov delnic

Jadransko-Podunavske banke d. d. Beograd —
kupon 1929. Ponudbe na upravo tega lista pod
št. 4513.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno
stroko spadajoče posle

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje vlagateljem rentnega davka

KUPIM

stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa

smrekove škorje, cele in drobljene, smrekove hmelove
droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in
jedilnega olja, po najvišjih cenah. Plačilo akreditivno
FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dolini.

Lepo stanovanje

iščem za takoj ali do jeseni, 4—5 sob, kopalna
in poselska soba, solnčna lega, sredi mesta.
Po možnosti z vrtom. Le prvovrstne ponudbe
pod »Rodbina 3 osebe« na upravo lista.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Brežicah

v ljudno naznanja da prične s poslovanjem

dne 1. maja 1929

začasno v prvem nadstropju mestn. župnišča v Brežicah.

Obreštuje hranilne vloge po najvišji obrestni meri in daje hipotekna
posojila in osebne kredite po najugodnejših pogojih. Iz tega in eskon-
tira menice in daje trgovske kredite ter odvarja tekoče račune.

Urada vsak dan razen nedelj in praznikov.

Najnovejša moda Elegantni vzorci Bogata izbira

Rips Ottoman za plašče	Crêpe de Chine modne barve	Chantung modne barve
Rips doublé za plašče	Crêpe de Chine imprimé	Chantung surov
Satin ondé za plašče	Crêpe Georgette modne barve	Veloutine za plašče
Crêpe Mongol	Crêpe Georgette imprimé	Tattetas
Crêpe Riviera	Japon modne barve	Crêpe Marocain
	Japon imprimé	Voile de laine imprimé

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzo'av. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 n 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 360.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji.
Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2 % vojne od-
škodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod
zelo ugodnimi pogoji

Podružnice: Bled, Celje, Diakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi sad, Sombor, Split, Šibenik.
Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk
Državne razredne loterije.